

MEMÒRIA 2015

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	3
ORGANITZACIÓ INTERNA D'AsF	6
TRESORERIA	7
RELACIONS EXTERNES	8
RELACIONS INSTITUCIONALS	8
RELACIONS AMB L'ENTORN PROFESSIONAL	8
Arxivers sense Fronteres Internacional	8
Coordinadora de Asociaciones de Archiveros (CAA)	9
Plataforma per la Comissió de la Veritat sobre els crims del Franquisme	9
PROJECTES DE COOPERACIÓ I SOLIDARITAT	10
Suport a l'Arxiu Nacional de la República Àrab Sahrauí Democràtica	10
Projecte de cooperació dels Casals Catalans	12
Projecte per a la descripció i digitalització de la col·lecció Cuba Descriptiva	15
Projecte de patrocini i cerca de fons alternatius	18
VII Jornades d'AsF: Arxius, Drets Humans i Democràcia	19
PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS I JORNADES	22
XXIV Jornadas FADOC Los conflictos bélicos como productores y destructores del patrimonio documental.	22
El dret ciutadà de conèixer el passat: patrimoni històric, món digital i protecció de dades	22
DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ	23
MEMÒRIA XARXES SOCIALS ASF 2015	25
BUTLLETÍ	25
DIFUSIÓ	26

INTRODUCCIÓ

Podríem dir que 2015 ha estat, en general, un any molt productiu. Després de la posada en marxa de l'actual Junta l'any 2013, i l'etapa de "rodatge" de 2014, durant aquest any s'ha treballat per consolidar les línies iniciades, tot i procurant obrir-ne de noves.

Pel que fa al funcionament intern de l'entitat, s'ha procurat consolidar la reducció de la despesa corrent iniciada fa uns anys, adaptant el funcionament a la important reducció de les subvencions públiques.

En l'apartat de projectes, s'han continuat els que es troben en marxa i que esdevenen pràcticament estructurals; així, el projecte d'actuació als arxius dels casals catalans, no és un projecte que pugui tenir un final, ja que mai podrem tractar degudament els arxius dels més de 100 casals que hi ha arreu del món, per la qual cosa el repte és continuar la tasca i treballar per aconseguir més suport institucional per a portar-lo a terme. Igualment, el suport que AsF dona a l'Arxiu Nacional de la RASD, i que l'any vinent complirà el 10è aniversari, no podrà retirar-se fins que la nació sahrauí pugui disposar dels seus propis recursos, una situació avui per avui poc probable. Així mateix, AsF vol continuar donant suport a l'Arxiu Històric de la Policia Nacional de Guatemala, ja sigui aportant recursos o contribuint a la difusió de la seva important tasca. De fet, s'ha pogut col·laborar amb aquest arxiu gràcies a una important subvenció rebuda de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, que servirà per a que pugui continuar la seva rellevant tasca en la defensa dels drets humans a Guatemala.

Mes enllà d'aquests projectes heretats, 2015 ha significat la posada en marxa d'un nou projecte a Cuba, destinat al *Instituto de Historia de Cuba*, i que ha estat co-finançat per Barcelona Solidària -l'organisme de solidaritat de l'Ajuntament de Barcelona- i per AsF; aquest projecte sens dubte obrirà les portes a noves possibilitats de cooperació amb les entitats i institucions d'aquell país.

Sembla evident que, per tal de continuar amb els projectes en marxa, i per a poder afrontar-ne de nous, calen recursos, i amb la finalitat de trobar-ne, l'any 2014 es va decidir crear una vocalia de recursos o, el que és el mateix, encarregar a un membre de la Junta la tasca específica de buscar-los, valorant convocatòries de subvencions a les quals poder-nos presentar i explorant possibles aportacions privades. Un any després, la valoració no pot ser més que positiva, ja que s'ha aconseguit una nova línia de subvenció, en aquest cas de l'Ajuntament de Barcelona, i s'ha treballat per posar els fonaments d'una nova dinàmica de captació de recursos privats que, sembla clar, haurà de ser una línia a impulsar decididament els propers anys.

D'altra banda, durant aquest any s'ha procurat mantenir un bon nivell de comunicació amb el soci i portar una política de difusió al màxim de les possibilitats de l'entitat; en aquest sentit, la tasca de la Vocalia de Comunicació ha estat excel·lent, en un àmbit que requereix d'una tasca continuada i perseverant. Sens dubte 2015 ha estat un any molt positiu en aquest aspecte i ha marcat un nivell d'eficàcia impensable fa uns anys, assolint unes elevades cotes de presència d'AsF a les xarxes i un notable grau de comunicació amb els socis.

També en aquest àmbit de la difusió, cal esmentar la continuació del cicle de seccions itinerants sobre arxius i drets humans que es va posar en marxa l'any passat; l'any 2015, el cicle ha estat dedicat a l'Arxiu Nacional de la RASD. Aquestes sessions, adreçades a tot tipus de públic, han permès fer difusió arreu de l'estret lligam entre els arxius i la defensa dels drets humans, de l'activitat d'AsF i de la tasca de l'arxiu nacional saharauí com a model d'aquest rellevant paper dels arxius.

Així mateix, s'ha presentat en societat, amb gran assistència de públic, el projecte de tractament de l'arxiu de la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya a L'Havana, un projecte encara en marxa i que posa de manifest el gran interès dels arxius dels Casals Catalans, especialment els de més tradició.

Pel que fa a la xarxa d'AsF Internacional, cal esmentar que AsF Espanya en continua mantenint la presidència i impulsant la coordinació entre les organitzacions d'AsF dels diferents països. És important remarcar la col·laboració amb AsF Uruguai en el tractament de l'arxiu del Casal Català de Montevideo i amb AsF Argentina en el tractament de l'arxiu del Casal de Buenos Aires.

En un altra ordre de coses, Arxivers sense Fronteres, juntament amb l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents, el *Centro Nacional de Memoria Histórica de Colombia* i el *Archivo General de Centroamérica-Archivo Histórico de la Policía Nacional de Guatemala* han organitzat del mes d'octubre del 2015 al juny del 2016 el curs d'especialització "Archivos y derechos humanos. Aprendizajes internacionales en contexto de (post) conflicto". Estructurat en vuit mòduls corresponents a la reflexió sobre les característiques d'aquesta tipologia d'arxius, les polítiques arxivístiques, la legislació i les normes, els tipus d'institucions del sector, el tractament dels documents i la seva difusió, els arxius de les organitzacions socials, diversos estudis de casos i un Treball Final, ha estat impartit per prestigiosos experts nacionals i internacionals. L'elevat nombre de sol·licituds per cursar aquesta especialització va obligar als organitzadors a fer-ne dues edicions consecutives, amb cinquanta alumnes en cadascuna d'elles. Al capdavant, més de vuitanta alumnes procedents de l'Estat espanyol i Amèrica Llatina (Guatemala, Colòmbia, Equador, Mèxic, Perú, Bolívia, Brasil, Xile, Argentina, Uruguai, Costa Rica i República Dominicana) han seguit amb normalitat aquest curs de nou mesos de durada i més de dues-centes hores de classes i treballs pràctics. L'èxit de la iniciativa aconsella

donar-hi continuïtat en un futur proper mitjançant la convocatòria d'una tercera edició.

El 2015 ha estat també any de Jornades. Tot i que tocaven l'any anterior, la situació econòmica va aconsellar posposar-les per poder-les afrontar amb més garanties.

Les Jornades van tenir lloc els dies 20 i 21 de novembre, i varen centrar-se en els drets que els sistemes democràtics haurien de garantir, i entre aquests drets, l'accés a la informació continguda en els arxius públics i la transparència en la gestió de les administracions, que esdevé una exigència social massiva, més quan dia rere dia surten a la llum casos de corrupció i mala praxis en l'àmbit de l'Administració Pública.

Amb el convenciment de que els arxius són peça clau per calibrar la salut de la democràcia d'un país i per donar resposta a la transparència que la societat demanda, les VII Jornades d'AsF varen aplegar diversos professionals arxivers, que, des d'enfocaments diferents, varen plantejar les problemàtiques derivades de les dificultats d'accés als arxius públics i els dèficits democràtics que aquest fet comporta.

Cal reflexionar també sobre el fet que la mateixa organització d'una activitat d'aquest tipus esdevé una gran mostra d'aquella solidaritat que hem anat esmentant; tant les persones que han participat directament en les comissions organitzadores com els mateixos ponents, tots varen dedicar solidàriament una part del seu temps a fer-la possible. I encara un element a considerar, la incorporació d'una empresa de material de conservació (ARTE & MEMORIA) com a patrocinador, encetant una via que caldrà seguir per complementar el suport de les administracions. Igualment cal deixar constància del suport rebut per part de la *Coordinadora de Asociaciones de Archiveros* (CAA), i un esment especial mereix el Museu Marítim de Barcelona, que per cinquena vegada ha acollit les Jornades d'AsF i ha posat totes les facilitats per a la seva realització.

També cal posar en valor la notable assistència aconseguida, tot i celebrar-se en divendres a la tarda i dissabte al matí. Si les VI Jornades, l'any 2012, ja varen suposar un salt endavant pel que feia al nombre d'assistents, les VII Jornades han permès encara incrementar-ne el nombre. Aquest fet no és casual, sinó que cal atribuir-lo a factors diversos; en primer lloc a la pròpia temàtica de les Jornades, en sintonia amb les dinàmiques socials actuals; segonament a l'extraordinari esforç realitzat des de la vocalia de Comunicació d'ASF, que va coordinar una potent estratègia de difusió; en tercer lloc, al fet d'haver establert un acord amb l'Observatori Europeu de Memòries, que va permetre incloure aquestes Jornades com a crèdits per als estudiants de Doctorat de la UB, un fet que dóna testimoni de l'interès de la temàtica, i en darrer lloc, sens dubte la gratuïtat de la inscripció també va afavorir la participació. Confiam que les futures edicions puguin millorar encara aquests registres, i que comptin amb més presència de professionals arxivers, sens dubte una assignatura pendent.

Finalment, AsF, com a entitat que treballa solidàriament en pro de la justícia social i els drets de les persones, tot i que com a ONG d'abast internacional, té el seu principal camp d'actuació en el recolzament de projectes de solidaritat arxivística fora de les nostres fronteres, no pot deixar d'implicar-se en les dinàmiques de lluita contra la impunitat dels règims dictatorials també a casa nostra, on encara existeixen notòries mancances que afecten els drets de les persones i greuges històrics evidents, per la qual cosa no hem dubtat en sumar-nos a iniciatives d'àmbit estatal, com la de la *Plataforma para la Comisión de la Verdad* i en participar en activitats organitzades per aquesta comissió, que demana justícia i responsabilitats pels crims del franquisme.

En definitiva, 2015 ha estat un any profitós, que ha establert noves dinàmiques de treball i que ha permès afrontar nous reptes; i això tan sols ha estat possible gràcies a l'esforç de totes les persones que donen suport a AsF, ja sigui des del treball regular dins la Junta Directiva o des de la col·laboració esporàdica i el recolzament puntual. La tasca portada a terme ens fa ser optimistes de cara al futur. Els reptes que ens esperen són apassionants.

ORGANITZACIÓ INTERNA D'ASF

Arxivers sense Fronteres, segons els seus Estatuts, és una associació no lucrativa conformada per socis (numeraris, adherits i institucionals) que s'estructura entorn als seus òrgans de govern. Aquests òrgans són:

L'Assemblea General, conformada pel conjunt de socis de l'entitat, constitueix el màxim òrgan de decisió de les actuacions d'AsF.

La Junta Directiva, que és l'òrgan executiu que representa i desenvolupa les decisions preses per l'Assemblea General.

Arxivers sense Fronteres-Espanya forma part de la xarxa Internacional Arxivers sense Fronteres Internacional.

Arxivers sense Fronteres, constituïda com una organització de voluntaris no governamental, no disposa de personal contractat.

Els membres de la Junta directiva no perceben cap retribució econòmica, acomplint així el Capítol IV. La Junta Directiva de l'Estatut: Article 17.4 L'exercici d'un càrrec tindrà caràcter honorífic i gratuït i en cap cas podrà ser remunerat.

Al 2015 la Junta Directiva s'ha reunit 9 cops durant l'any, vuit de caràcter ordinari i un de caràcter extraordinari. L'Assemblea General es va celebrar el dia 20 de novembre, aprofitant la celebració de les VII Jornades d'Arxivers sense Fronteres «Arxius, drets humans i democràcia».

Respecte als socis, hi ha hagut 5 noves altes, i un total de 4 baixes. A desembre de 2015 el nombre total de socis és de 164.

TRESORERIA

La liquidació del pressupost del 2015 queda de la manera següent:

INGRESSOS 2015		
Quotes socis	4.775,00	
Quotes socis institucionals	960,00	
Patrocini i esponsorització	2.844,28	
Subvencions Administracions Públiques	18.000,00	
Ingressos financers	64,75	
TOTAL INGRESSOS	26.644,03	
DESPESES 2015		
Lloguer seu	1.762,37	
Telèfon	189,60	
Gestoria i assessorament	85,22	
Despeses bancàries	217,26	
Viatges i dietes	1.983,30	
Despeses de representació	858,75	
Material i despeses d'Oficina	291,35	
Correus	67,94	
Aportació entitats exteriors	100,00	
Impostos i tributs	34,22	
Devolucions quotes	276,00	
Balanç negatiu any anterior	636,53	
Aportacions AsF als projectes subvencionats	40,32	
Projecte Casal Català L'Havana (Cuba)	1.425,00	
Projecte Casal Català Buenos Aires (Argentina)	1.765,00	
Projecte RASD	1.900,00	
Jornades AsF	5.451,06	
Despeses associades als projectes	364,94	
Projecte Web AsF	529,00	
Difusió Projectes AsF	565,00	
Projecte Ajuntament Bcn	5.818,60	
TOTAL DESPESES	24.361,46	
	Ingressos 2015	26.644,03
	Despeses 2015	24.361,46
	Resultat positiu (que inclou Projecte Cuba 2016)	2.282,57
	Resultat positiu	101,17

RELACIONS EXTERNES

RELACIONS INSTITUCIONALS

Durant l'any 2015, s'han mantingut els habituals contactes amb les institucions que ens han recolzat i ens recolzen.

En aquest aspecte, un cop més, ha estat continuada la comunicació amb diferents organismes de la *Generalitat de Catalunya*, amb els responsables de la *Direcció General del Patrimoni Cultural, dependent del Departament de Cultura, amb la Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea, del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya i amb el Memorial Democràtic, dependent del Departament de Governació i Relacions Institucionals.*

Així, s'ha recuperat la comunicació amb *l'Agència Catalana de Cooperació* amb qui fa anys ja havíem col·laborat en diversos projectes.

També s'han mantingut els contactes habituals amb *l'Ajuntament de Barcelona*, per tal de valorar la possible col·laboració amb "Barcelona Solidària", així com amb la *Casa Amèrica de Catalunya*.

Pel que fa a les institucions estatals, s'han mantingut contactes regulars amb la *Subdirecció General de Archivos Estatales*, dependent del *Ministerio de Educación, Cultura i Deporte*.

RELACIONS AMB L'ENTORN PROFESSIONAL

Arxivers sense Fronteres Internacional

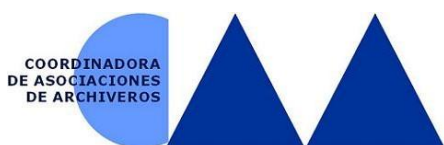
Arxivers sense Fronteres, juntament amb l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents, el Centro Nacional de Memoria Histórica de Colombia i el Archivo General de Centroamérica-Archivo Histórico de la Policía Nacional de Guatemala han organitzat del mes d'octubre del 2015 al juny del 2016 el curs d'especialització "Archivos y derechos humanos. Aprendizajes internacionales en contexto de (post) conflicto". Estructurat en vuit mòduls corresponents a la reflexió sobre les característiques d'aquesta tipologia d'arxius, les polítiques arxivístiques, la legislació i les normes, el tipus d'institucions del sector, el tractament dels documents i la seva difusió, els arxius de les organitzacions social, diversos estudis de casos i un Treball Final, ha estat impartit per prestigiosos experts nacionals i internacionals. L'elevat nombre de sol·licituds per cursar aquesta especialització va obligar als organitzadors a fer-ne dues edicions consecutives, amb cinquanta alumnes en cadascuna d'elles. Al capdavall, més de vuitanta alumnes procedents de l'Estat espanyol i Amèrica Llatina (Guatemala, Colòmbia, Equador, Mèxic, Perú, Bolívia, Brasil, Xile, Argentina, Uruguai, Costa Rica i República Dominicana) han seguit amb

normalitat aquest curs de nou mesos de durada i més de dues-centes hores de classes i treballs pràctics. L'èxit de la iniciativa aconsella donar-hi continuïtat en un futur proper mitjançant la convocatòria d'una tercera edició.

Coordinadora de Asociaciones de Archiveros (CAA)

L'any 2015 la Coordinadora es va reunir en dues ocasions, tal i com marquen els estatuts. La decisió d'enguany quant a la subvenció nominativa i tenint en compte la quantitat assignada pel Ministerio, va ser la d'assignar els diners a tres projectes de gran calat com el congrés organitzat per l'Associació d'arxivers d'Andalusia, les jornades d'Extremadura i les VII Jornades d'AsF, la qual cosa ha contribuït a que les jornades poguessin estar a un bon nivell.

Les reunions de la Coordinadora es van fer el 6 i 7 de març i el 18 d'abril. Aquest any la Coordinadora ha hagut de canviar de seu i la

documentació de l'entitat està ara custodiada al Archivo Histórico Nacional, gràcies a un conveni signat amb la Subdirección General de los Archivos Estatales, que permetrà també celebrar les futures reunions de la Junta en aquell centre. Cal assenyalar que AsF té ara la Vicepresidència de la CAA.

Plataforma per la Comissió de la Veritat sobre els crims del Franquisme

Essent la defensa dels drets humans des de l'àmbit de l'arxivística, un dels principals motius de la creació d'AsF¹ –sinó el principal–, sembla evident que totes aquelles iniciatives encaminades a aconseguir la justícia social i a preservar els drets de les persones han de tenir el nostre suport. Per aquest motiu, quan la Plataforma per la Comissió de la Veritat ens va convidar a sumar-nos-hi, la Junta hi va donar el vist-i-plau per unanimitat.

El 2014, AsF, es sumà a la Plataforma, una iniciativa en la qual hi participen nombroses associacions de la Memòria Democràtica compromeses amb la democràcia i l'esclariment de la veritat i, en el decurs del 2015 hem continuat participant i fent difusió de diferents activitats impulsades per aquesta plataforma, l'objectiu de la qual és aconseguir que es constitueixi una Comissió de la Veritat, totalment independent i que permeti conèixer tota la veritat sobre els delictes i crims del franquisme.

(<http://comisionverdadfranquismo.com/>)

---

¹ Article 3.2b de l'Estatut. Protegir els drets individuals següents: dret a conèixer l'indret de familiars desapareguts en períodes repressius; dret al coneixement de les dades existents sobre qualsevol persona en els arxius repressius; dret a la investigació històrica i científica; dret a l'amnistia per a presos i represaliats polítics; dret a la compensació i reparació dels danys soferts per les víctimes de la repressió; i dret a la restitució dels béns confiscats

PROJECTES DE COOPERACIÓ I SOLIDARITAT

Un dels principals àmbits d'actuació d'Arxivers sense Fronteres és contribuir a salvaguardar el patrimoni documental en perill imminent de pèrdua o degradació de qualsevol país o nació.

I el seu principal objectiu, reflectit a l'article 3. 1^a de l'Estatut: Protegir, conservar, organitzar i difondre el patrimoni documental en perill d'extinció o dany irreversible, mitjançant el disseny, la coordinació, el desenvolupament i la difusió de plans, programes i projectes, incloent aquelles accions per a la salvaguarda i recuperació del patrimoni documental relacionat amb la garantia dels drets humans, individuals i col·lectius dels ciutadans.

SUPORT A L'ARXIU NACIONAL DE LA REPÚBLICA ÀRAB SAHRAUÍ DEMOCRÀTICA

L'Arxiu Nacional segueix situat en el recinte de la presidència del govern a Rabuni.

Durant aquest any 2015 els seus treballadors s'han concentrat en aquest dipòsit sent "alliberats" de la gestió i difusió dels fons de l'arxivament del Ministeri de Cooperació, que havien dut a terme en anys anteriors. La difusió i custòdia de tots els seus fons bàsicament en suport paper amb algunes col·leccions fotogràfiques ha seguit sent dirigida pel director general de l'arxiu que té el seu despatx dins el recinte presidencial de Rabuni (Tindouf - ALGÈRIA).

Gràcies a les transferències rebudes durant aquest 2015 en aquestes instal·lacions ja difonen i custodien la documentació creada en les ambaixades de la RASD a Regne Unit, Espanya i Itàlia. Aquest material s'ha unit als fons inicials de l'arxiu com són els de la fundació del Front Polisari i les operacions bèl·liques del conflicte armat finalitzat amb els acords de pau de principis dels 90. Se segueix difonent i incrementant els documents nascuts del funcionament normal dels ministeris de la RASD en els campaments del sud d'Algèria (expedients escolars, cursos de formació, censos de refugiats....).

Arbi Mohammad Embarek, Director General ha coordinat i recolzat el manteniment i la motivació d'un equip més reduït que el 2015, format pel coordinador tècnic i 7 auxiliars d'arxiu a Rabuni. Amb el treball de tots ells es

va aconseguir i garantir durant l'any passat mantenir obert l'accés i continuar amb la difusió dels extensos fons ja existents i dels nous rebuts. Amb una disminució de la subvenció han pogut recompondre l'equip d'auxiliars i mantenir el servei. El nostre marc de referència per a aquesta cooperació segueixen sent els acords de cooperació renovats l'any 2011 durant l'estada formativa del Director General i del Director Tècnic. Sr. Arbi Mohammad Embarek i Aslama Yedha Babat, respectivament.

Les notícies rebudes sobre els treballs a l'arxiu transmeses via adreça electrònica des de Rabuni s'han compartit per part d'AsF a les RRSS en què AsF Espanya participa: Twitter, Facebook i Instagram:

<https://www.instagram.com/p/8ITL3UEBUI/>

https://www.instagram.com/p/8kIFd3kBf_/?tagged=sahraui

https://www.instagram.com/p/8WMJt_kBdd/?tagged=sahraui

El projecte se segueix fent a la seu de l'arxiu situat a Rabuni i en els petits dipòsits situats a les wilayas i a l'arxiu d'informació. L'atenció als usuaris (periodistes, investigadors...) té lloc en el complex presidencial i en el despatx del Director General de l'Arxiu. Durant aquest any 2015 no ha estat responsabilitat de l'equip la difusió dels fons de l'arxiu del Ministeri de Comunicació. S'han seguit fent cursos d'arxivística a la seu de l'arxiu i també de llengua castellana.

Durant el 2015 s'ha reorganitzat l'equip tècnic de l'Arxiu de la RASD, els incentius econòmics aportats per AsF s'han reduït en un 25% com a conseqüència de destinar aquesta quantitat a les sessions de difusió del projecte que hem assenyalat amb anterioritat. Si que s'ha aconseguit que diverses de les institucions on s'han realitzat les sessions cooperin i sufraguin part del cost en desplaçaments que ocasionen aquestes sessions.

L'equip responsable de l'arxiu ha estat format durant el passat 2015 per: Arbi Mohamed Embarek. Director General

Aslama Yedha Babat. Cap tècnic

Muna Sidi Ali Aba Hamed

Hedi Belal Sidahmed

Natu Musa Tagui

Mahyuba Mahfud (incorporada 2015)

Fatimetu Emboirik Labeid (incorporada 2015)

Hashmia Mohammad Ali (incorporada 2015)

Degna Limam (incorporada 2015)

Durant l'any i de forma trimestral es reben els comunicats dels treballs efectuats en Rabuni, i diverses fotografies de l'estat de l'arxiu i dels seus dipòsits.

Està clar que hem de seguir insistint en l'obtenció d'indicadors referents a: consultes, metres lineals, origen de transferències, fons descrits, fons per descriure, instruments de descripció...

La direcció de l'arxiu ha sabut gestionar amb encert la disminució d'ajuda econòmica que AsF li ha proporcionat. Valorem positivament l'esforç que han fet amb un equip en què més de la meitat de treballadores són noves. Observem que valoren molt l'interès i la difusió que fem del seu treball fora dels campaments. Segueixen fidels a la seva insistència en poder assistir a una formació d'arxivística en territori espanyol.

PROJECTE DE COOPERACIÓ DELS CASALS CATALANS

Sociedad de Beneficència dels Naturals de Catalunya (L'Havana – Cuba)

El dia 11 de juny de 2015 va tenir lloc, a Casa Amèrica de Catalunya, l'acte oficial d'entrega del primer bloc d'imatges a l'Arxiu Nacional de Catalunya. L'acte, que va comptar amb la presència de Joan Pluma, director general d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni del Departament de Cultura; Manuel Manonelles, director general d'Afers Multilaterals i Europeus del Departament de la Presidència; Ricard Ibarra, president d'Arxivers sense Fronteres; Àngels Teruel, com a representant de la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya a L'Havana; i Sara Folch, responsable del projecte per Arxivers sense Fronteres, va permetre formalitzar l'entrega de 10.199 documents generats per la gestió dels auxilis socials que l'entitat va repartir entre 1936 i 1946 als catalans a Cuba; i va servir per difondre i donar a conèixer la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya a L'Havana, el seu fons documental i el projecte de digitalització que ha de permetre l'accés web a la documentació, a través de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Des del 2014, el projecte no es circumscriu a les tasques de digitalització de documentació, sinó que ha incorporat la gestió de l'arxiu que inclou el manteniment d'un servei de referència i atenció al públic, i la participació de l'arxiu en activitats de recerca i difusió sobre la història dels catalans a L'Havana.

Durant la campanya de 2015 l'arxivera de la SBNC ha capturat un total de 9.978 imatges, que s'han editat i convertit a format TIFF; i s'ha inventariat. La qualitat general de les imatges ha estat bona, però ha calgut resoldre dificultats tècniques en els procés de captura, especialment relacionades amb la digitalització dels llibres dels dos blocs documentals treballats: les memòries de la SBNC i el fons d'arxiu del Centre Català. Per tal de facilitar la tasca, s'ha

adquirit un conjunt de dos faristols que evitin el bombament de la superfície a digitalitzar, i s'ha confeccionat un protocol de treball específic per a la digitalització dels documents amb format llibre.

En paral·lel, s'han atès les consultes de particulars interessats en conèixer dades sobre els seus familiars catalans, i dades de contacte d'ajuntaments i Registres Civils a Catalunya; i s'ha donat un servei de referència als investigadors interessats en la temàtica catalana. En total, s'han atès 76 consultes de particulars i 34 d'investigadors dirigides directament a l'arxiu, a les que cal sumar les consultes puntuals ateses directament per Arxivers sense Fronteres o redirigides a l'entitat. Han visitat l'arxiu catalans interessats en familiars establerts a Cuba, entre els quals s'ha destacat la visita de l'escriptora Isabel Segura. Quant als interessos apuntats pels investigadors, s'assenyalen les publicacions catalanes en la primera dècada del segle XX, la conservació i salvaguarda del patrimoni català a Cuba, les danses catalanes, la figura del poeta Joan Brossa, les edificacions del mestre d'obra Mario Rotllan, catalans de Vilanova i la Geltrú del segle XIX establerts a l'Havana, la música i els músics catalans a Cuba, entre d'altres.

Des de l'arxiu s'han efectuat recorreguts a visitants nacionals, alumnes de la Universitat de San Gerónimo majoritàriament i de la càtedra catalana, i a ciutadans espanyols, sobretot catalans, en relació a l'empremta catalana a la ciutat, al cementiri de Colón, i a les Ermita de Montserrat de l'Havana i de Matanzas. Destacar l'acompanyament al periodista del diari "El Periódico" per a la realització del reportatge Huella catalana en La Habana. També s'ha mantingut la col·laboració amb arxius i biblioteques i investigadors particulars a Catalunya. S'ha participat en el I Congrés de l'ACAL (Associació de Catalanistes d'Amèrica Llatina) realitzat a Puebla, Mèxic, del 25 al 30 d'agost amb la presentació d'una ponència "Una mirada a la presència catalana a la Necròpolis de Colón" i, Idania Rodríguez, en qualitat d'arxivera del Casal Català a l'Havana, s'ha incorporat a la Junta Directiva de la institució amb el càrrec de vocal. També s'han realitzat intervencions sobre la presència catalana a Cuba a les Jornades de la Cultura Catalana, en el Col·loqui de les Societats Espanyoles i en marc dels actes de la Diada de l'11 de setembre; i s'ha realitzat un *conversatori* amb els alumnes de la Universitat de San Gerónimo sobre la temàtica catalana "Visions del Nacionalisme i Independència Català al segle XX".

En paral·lel, i des de Barcelona, s'ha avançat en la preparació per a l'entrega a l'Arxiu Nacional de Catalunya del segon bloc d'imatges corresponents a més de 24.000 documents vinculats a la gestió i distribució d'auxilis digitalitzats durant les campanyes de 2012 i 2013. El pressupost anual s'ha destinat parcialment a la contractació d'un suport tècnic que ha revisat i descrit una part de les imatges, amb l'objecte de poder formalitzar aquesta segona entrega al llarg de l'any 2016.

L'Arxiu del Casal Català de Buenos Aires (Argentina)

En la campanya de 2015 han prosseguit les actuacions endegades l'any anterior, que s'havien confiat al tècnic local que es va seleccionar i format *in situ* durant el desplaçament del cooperant Pedro Larrègle la tardor de 2014, en Román Lescano. El pressupost disponible i executat aquest curs ha permès comptar amb els seus serveis per dos mesos, un mes més que l'anterior. Donat que la seva disponibilitat havia de ser més irregular i davant la dificultat de tornar a seleccionar i formar un altre tècnic a distància i adequadament, i considerant la seva qualitat i bona disposició s'ha optat per un canvi en el mode de gestió del pressupost: excepcionalment, en aquesta ocasió vam acordar amb el Casal de Catalunya que es fes càrrec inicialment del pagament dels honoraris del Román Lescano a mesura que aquest podia incorporar-se al projecte i que el proveís dels mitjans necessaris (material fungible, bàsicament) de manera que al final del procés s'ha realitzat una única transferència al Casal de Catalunya per import de les quantitats liquidades. En aquest sentit s'ha d'agrair les facilitats que en tot moment el Casal ha posat a disposició del projecte.

La supervisió tècnica del projecte i de l'activitat del tècnic Román Lescano ha continuat de la mà del cooperant d'Arxivers sense Fronteres, en Pedro Larrègle.

Els mitjans de treball han consistit bàsicament en els equipaments i materials que es van deixar en dipòsit al Casal la campanya passada. L'anunci d'una més que possible i important subvenció local el 2016 al Casal de Catalunya, per a la digitalització de la seva Biblioteca que es podria estendre a l'Arxiu, va decidir que Arxivers sense Fronteres canviés a mitja execució la prioritat en les tasques encomanades, que ha passat de centrar-se en la digitalització a la millora de la descripció i de la identificació i avaluació dels fons amb problemes de conservació (recordem que assenyalàvem a l'informe passat una general afectació per fongs) i a la preparació tècnica del tractament de la documentació davant l'eventualitat d'una digitalització massiva que des del Casal se'ns ha anunciat més que possible. Per aquest motiu és també que no ha calgut la compra d'un disc dur addicional el cost del qual s'ha utilitzat per allargar la partida per al tècnic contractat. Cal destacar també, i en relació a la bona disposició del tècnic de què parlàvem anteriorment, que el sou base mensual que va acceptar era el mateix que el 2014 i que, sent més que correcte aleshores, és per a un país que ha conegut aquest anys una inflació anual oficialment en torn al 24%, però que fonts internacionals han situat prop del 40%.

Enguany cal destacar també que Arxivers sense Fronteres ha iniciat contactes per a les properes actuacions per a la subsanació de l'estat de conservació dels fons de l'Arxiu del Casal de Catalunya, que anuncien properes col·laboracions amb empreses de conservació locals i, especialment, amb el Grup per a la Conservació del Patrimoni Documental del Centre de Cel·lulosa i Paper de l'INTI, l'Institut Nacional de Tecnologia Industrial. La importància d'aquest darrer contacte rau en la inexistència a l'Argentina d'empreses

especialitzades en la desinfecció de fons patrimonials, que serà necessària un cop millorades les condicions actuals de la documentació.

PROJECTE PER A LA DESCRIPCIÓ I DIGITALITZACIÓ DE LA COL·LECCIÓ CUBA DESCRIPTIVA

El *Instituto de Historia de Cuba (IHC)*, és una institució de referència obligatòria en matèria d'investigació històrica i conservació del patrimoni documental cubà.

Va ser fundat el 18 de maig de 1973 amb la finalitat de realitzar investigacions científiques en el camp de la història, i compta amb un dels arxius més importants de Cuba, el qual custodia i conserva documentació de gran valor primari, de la que cal destacar, d'entre els seus fons, la col·lecció *Cuba Descriptiva*, de caràcter històric, generada per diferents institucions i partits polítics cubans entre finals del segle XIX i principis del XX.

Aquesta institució té el reconeixement del Ministeri d'Educació Superior de Cuba i realitza múltiples activitats, entre d'altres: docència, col·loquis, reunions, tallers i simposis.

Ofereix també un servei de restauració de documents i de biblioteca especialitzada.

L'arxiu de l'IHC, és un dels més importants del país. Té la seu a L'Havana, al Palau Aldama, i l'accés a les seves instal·lacions és obert de dilluns a divendres i els dissabtes alterns, de 8 del matí a 5 de la tarda.

Compta amb un fons d'arxiu important, organitzat amb 25 fons i 14 col·leccions, que corresponen a les activitats de les primeres agrupacions polítiques de la illa, del Partit Comunista Cubà, dels moviments feministes i estudiantils, de les forces armades i d'altres de caràcter personal referents a destacades personalitats de la vida política i social cubana.

La col·lecció *Cuba Descriptiva*, conté dades de gran rellevància històrica sobre municipis i barris cubans entre 1911 i 1913. És el fruit d'un mandat del Congrés Cubà per posar ordre a l'Administració republicana, i recollir dades rellevants de cada municipi del país.

Està formada per enquestes realitzades per funcionaris municipals, a cadascun dels alcaldes i secretaris de les administracions locals. Aquestes enquestes són de dos tipus i van dirigides a:

- Un municipi
- Als barris de cada municipi

L'enquesta dirigida als municipis consta de 75 preguntes (des de les seves característiques físiques fins el seu patrimoni material, social i cultural i inclou finques rústiques, cultius, rendes, productes de béns i serveis, finances municipals, activitats econòmiques, plànols, jutjats, serveis sanitaris, serveis públics i privats de diverses índoles, gremis, associacions, etc.).

L'enquesta dirigida als barris tenia la intenció de conèixer la distribució del patrimoni públic i privat dins del municipi.

En relació al terme municipal de L'Havana, conté una relació detallada del patrimoni municipal al 1911; una memòria del terme municipal on es detallen, cronològicament, els diferents assentaments i la construcció del Palau de Govern, així com el mateix Arxiu Nacional de Cuba; els projectes de construcció de diferents llocs emblemàtics de la ciutat; llistats de corregidors; actes del cabildo; informació sobre l'abastament d'aigua, l'enllumenat públic i la relació dels carrers, entre d'altres.

En el seu conjunt, permet fer una reconstrucció integral del municipalisme cubà des de finals del segle XIX fins l'any 1913.

Recull informació molt valuosa sobre la vida econòmica, social, administrativa, cultural, política i social, en totes les seves dimensions, de diferents municipis de l'antiga província de L'Havana (aproximadament 110 municipis). I esdevé, a més a més, una font indispensable per conèixer el sistema de recaptació d'impostos de l'època.

És, en definitiva, una font primària i secundària importantíssima sobre la ciutat de L'Havana i d'altres municipis, que es troba en perill pel seu estat de degradació, donat que el dipòsit d'arxiu no compta amb les infraestructures adients per garantir la seva adequada conservació i evitar que els suports es malmetin.

Les dades que recull van ser agrupades, sense cap tractament arxivístic previ ni de conservació, en 15 volums (de mides: 30cm x 42 cm, aproximadament), amb una extensió d'unes 11.000 pàgines.

L'objectiu del projecte és el de garantir la seva preservació mitjançant la digitalització i tractament arxivístic, per fer-la accessible al públic en general, i especialment als investigadors. Classificant-la i descrivint-la amb criteris arxivístics normalitzats.

Els motius pels quals és important implementar aquest projecte de digitalització són múltiples:

- Per la voluntat d'incrementar i millorar l'accés d'una documentació d'alt interès per a la història de Cuba.

- Per la creixent demanda d'investigadors i usuaris.
- Per la oportunitat de dotar de més i millors serveis en relació a les activitats pròpies de l'IHC.
- Per les seves característiques, evitant la manipulació i pèrdua de consistència de suport.
- Per la oportunitat que suposa formar tècnicament als gestors d'aquesta documentació.
- Per l'impuls de recursos cooperatius, compartint interessos comuns amb altres institucions.
- Per la consecució d'una major democratització dels registres públics, els quals es fan més assequibles a la ciutadania en general.
- Per la seva vessant educativa i d'investigació.
- Per preservar-la de les condicions mediambientals d'un país tropical com és Cuba.

Execució del projecte:

El projecte es podrà desenvolupar gràcies a la subvenció de 8.000€ de *Barcelona Solidària* i es farà entre 2015 i 2016.

Un tècnic especialista en arxivística i gestió documental desenvoluparà els requeriments indispensables per la digitalització.

Definirà, conjuntament amb els responsables de la institució, la política i la nomenclatura a emprar per la posterior classificació i descripció arxivística.

L'arxiver o arxivera, conjuntament amb la persona especialitzada en informàtica, dissenyarà la base de dades i la *interface* perquè pugui penjar-se al web de l'entitat.

Al mateix temps, una persona qualificada en restauració i preservació de documents, avaluarà i tractarà aquella documentació que es consideri adequada per la seva preservació física.

Un cop avaluada la documentació:

- Es determinarà el lloc més adequat per la digitalització.
- S'identificarà el procés de captura. S'establiran els protocols de control de qualitat i els requisits que han de complir les imatges.

- Es definirà com es gestionarà la documentació en suport paper un cop realitzada la digitalització.
- Es procedirà a la captura de les imatges i el seu tractament arxivístic.

PROJECTE DE PATROCINI I CERCA DE FONTS ALTERNATIUS

El projecte s'ha dirigit a 2 perfils diferents:

- Aportacions individuals (de patrocini o mecenatge).
- Aportacions socis institucionals (empreses/institucions).

Tots dos amb la intenció d'aconseguir aportacions de caràcter lliure i voluntari per a un projecte determinat o no.

Dimensió

S'ha començat amb un univers limitat (màxim 50 empreses/institucions), per passar després a dirigir-nos a fundacions amb un pressupost de més de 2 milions d'euros –segona fase-:

- Empreses del sector a nivell nacional de Catalunya i estatal
- Empreses i/o fundacions grans no necessàriament relacionades amb el sector però distribuïdores de recursos (bancs, grans empreses, etc.)
- Particulars (persones associades i captades en diferents actes de l'AsF²)

A l'espera de poder ser una Entitat d'Utilitat Pública, amb la qual podríem oferir una sèrie d'avantatges fiscals per a les empreses/particulars:

- Persones físiques: 25% de reducció de la quota íntegra de l'IRPF
- Persones jurídiques: 35% de reducció de la quota íntegra de l'impost de societats (amb un límit del 10% de la base imposable de la societat, compensable durant els 10 anys posteriors a l'aportació).

Hem ofert, a través d'una breu carta explicativa:

Avantatges per col·laborar amb l'AsF:

- Accés als nostres associats/des i col·laboradors

---

² Campanya per augmentar el nombre d'associats/des a l'AsF

- Aprofitar la nostra notorietat i vinculació en el món dels arxius, amb la nostra intervenció, prestigi i reconeixement.
- Incentius fiscals (Llei 49/2002, de 23 de desembre, de Règim fiscal de les entitats sense finalitat lucratives i dels incentius de mecenatge)
- Aprofundir en els objectius de la RSC
- Millora de la imatge corporativa (interna i externa)
- Notorietat (més atracció)
- Enfortiment del missatge empresarial indirecte
- Millora de l'empatia amb els clients
- Efecte multiplicador de comunicació
- Millora la relació amb les administracions i l'entorn dels clients

Implicació de la vocalia de comunicació:

Web
Campanya associats/des
Xarxes socials
Carta del president

Com?

Carta de presentació (qui som, què volem i per què demanem una trobada en persona per a explicar la proposta adjunta).

Opció A: carta i informe

Opció B: carta, informe i petició d'entrevista

Trucada per confirmar entrevista i visita.

En cas afirmatiu: preparar la proposta i objectius (descripció activitat, públic objectiu, suport comunicatiu, pressupost, sol·licitud de patrocini i contrapartides

Contracte de patrocini (conveni de col·laboració)

Identificació de les parts i capacitat d'obrar; objecte social dels signants; raons per les quals s'estableix el contracte; vigència i possibles pròrrogues; objectius del projecte; fases i temporització; interlocutors de les parts; aportació patrocini; contraprestacions; assegurances (si cal), propietat intel·lectual i mesures d'incompliment del contracte.

(annexat al contracte ha d'anar el projecte definitiu, amb objectius, públic objectiu a qui va adreçat, estratègies operatives, pressupost, etc.).

En l'actualitat només hem aconseguit la implicació directa de l'empresa "Arte y Memoria", però seguim treballant en aquesta línia.

VII JORNADES D'ASF: ARXIUS, DRETS HUMANS I DEMOCRÀCIA

Després de 18 anys de la creació d'AsF, les Jornades han arribat a la VII edició. Al llarg de tots aquests anys, l'evolució en el món de l'arxivística ha

estat considerable, en sintonia amb els canvis que ha experimentat la societat en general, però l'esperit que va impulsar el naixement i la pròpia existència d'AsF continua igual de vigent, i les necessitats de donar suport a projectes de tractament d'arxius, de millora d'instal·lacions i equipaments o de formació és avui igual o superior que ahir.

D'altra banda, és evident que el propòsit inicial de treball d'AsF ha marcat els eixos temàtics de les successives edicions de les Jornades, i això no ha de resultar sorprenent, considerant que els objectius de fons que varen constituir el fonament per a la fundació de l'entitat, continuen plenament vigents i, en algun cas, potser encara més vigents que mai.

Cooperació, Desenvolupament, Drets Humans i Democràcia han estat, per tant, els pilars sobre els que han girat les Jornades d'AsF al llarg dels anys, tots ells conceptes plenament incardinats en la raó de ser d'una ONG i que estan a l'ordre del dia a tots el països del món.

Van participar en el comitè científic: Sara Folch (vocal de projectes d'AsF), Pedro Larrégle (vocal de projectes d'AsF), Raül Aguilar (Vocal de publicacions d'AsF), Núria Carreras (Vicepresidenta d'AsF), Javier Tébar i Hurtado (Arxiu Històric de Comissions Obreres de Catalunya), Jordi Guixé i Corominas (Director de l'Observatori Europeu de la Memòria) i Vicenç Ruíz Gómez (Arxiver de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona).

Del comitè organitzador en formà part: Gemma Alonso Guivernau (Secretària d'AsF), Aureli Alvarez Villa (vocal de subvencions d'AsF), Maria Ayet Reverter (vocal de comunicació d'AsF), Núria Carreras Font (vicepresidenta d'AsF), Adrián Cruz Espinosa (vocal del grup de comunicació d'AsF), Pedro Larrégle Gilabert (vocal de projectes d'AsF) i Maria Jesús Llaveró (membre del grup de comunicació d'AsF).

Per part del grup de comunicació es va treballar molt intensament per tal que aquestes Jornades arribessin el més lluny possible quant a la difusió i per això es va crear un bloc per descriure els comitès organitzador i científic, el programa, els ponents i fins i tot des d'on accedir al canal de youtube per reviuir totes les ponències.

<https://jornadesasf2015.wordpress.com/>

Els ponents van exhibir un gran nivell amb les seves ponències, aquestes varen ser:

Julio Cerdá Díaz
Esther Cruces Blanco
Francisco Fernández Cuesta
Sergio Gálvez Biesca

Antonio González Quintana
Silvestre Lacerda
Guillermo Pastor Núñez
Vicenç Ruíz Gomez

El format de les jornades va ser el següent:

https://issuu.com/arxiverssensefronteres/docs/arxius_drets_humans_i_demo_cracia_2

Divendres, 20 de novembre. **Primera sessió: Els Arxius en Defensa dels Drets Humans**

Antonio González Quintana. Principis bàsics sobre el paper dels arxivers en la defensa dels drets humans.

Silvestre Lacerda. El fons de la policia política Internacional de Defensa de l'Estat (PIDE).

Moderador: Ramon Alberch i Fugueras

Dissabte, 21 de novembre **Segona sessió: Rèmores d'un passat convuls**

Esther Cruces Blanco. Documents, arxius i fosses comunes de la Guerra Civil i el franquisme.

Sergio Gálvez Biesca. Presentació del Llibre Blanc sobre l'accés als arxius.

Guillermo Pastor Núñez. La consulta de documents als arxius militars.

Moderador: Javier Tébar Hurtado

Tercera sessió: Arxius, Accés i Transparència Democràtica

Vicenç Ruíz Gómez. Accés a la informació: el dret humà que garanteix la resta?

Julio Cerdá Díaz. Gestió documental i portals de transparència.

Francisco Fernández Cuesta. La transparència pública i l'accés a la informació com un Dret Humà inalienable.

Moderador: Raül Aguilar Cestero

Van esdevenir unes Jornades dinàmiques amb molt participació i nombroses intervencions del públic assistent.

Per altra banda, tres arxivers, Alexis Labrador Camúñez, Joan Reglà Pubill i Luís Sánchez López van col·laborar amb un resum de cadascuna de les taules, uns articles suficientment elaborats que es van publicar en el butlletí núm. 27, en el qual es pot llegir detalladament el decurs de les jornades. http://www.arxivers.org/home/images/butlletins/Butlleti_27_AsF_catala.pdf

Un altre element a tenir en compte va ser la nombrosa difusió que es va fer amb el facebook i twitter, i la publicació de les ponències en el canal de Youtube: <https://www.youtube.com/channel/UCwAzAb6zPC2LbjN17quWSEw>

L'èxit de les jornades va quedar constatat amb l'alt nombre d'inscripcions i de participació per part del públic.

PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS I JORNADES

XXIV JORNADAS FADOC LOS CONFLICTOS BÉLICOS COMO PRODUCTORES Y DESTRUCTORES DEL PATRIMONIO DOCUMENTAL.

Organitzades per la Facultad de Ciencias de la Documentación de la Universidad Complutense de Madrid.

Madrid 8-10 abril 2015.

Les Jornades varen ser organitzades en el marc del 20 aniversari de la finalització de la guerra de Bòsnia i del 70 aniversari del final de la Segona Guerra Mundial, davant la necessitat de conscienciar de l'efecte devastador dels conflictes bèl·lics sobre el patrimoni documental.

Es va donar una perspectiva de la brutal incidència de les guerres en arxius i biblioteques, una destrucció que sovint no és tant valorada com quan afecta al patrimoni artístic o arqueològic; també es van aportar notícies sobre les diferents iniciatives de reconstrucció i salvaguarda d'aquest patrimoni malmès.

AsF va participar en les Jornades a través del seu president, Ricard Ibarra, que va presentar la ponència "Las guerras y la reconstrucción del patrimonio documental. Archivos: objetivo de guerra".

EL DRET CIUTADÀ DE CONÈIXER EL PASSAT: PATRIMONI HISTÒRIC, MÓN DIGITAL I PROTECCIÓ DE DADES

Organitza: Fundació Cipriano Garcia
Barcelona, 8 juny 2015

AsF hi participa a través de la seva vicepresidenta, Núria Carreras, amb la ponència "Experiències arxivístiques solidàries en la defensa dels drets humans: l'Arxiu Històric de la Policia Nacional de Guatemala i l'Arxiu de la Republica Arab Saharai Democratica"

DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

La nova pàgina web d'AsF desenvolupada en el decurs del 2014 ha estat una realitat en el 2015 amb la seva posada en funcionament. Durant l'any 2015 el grup de treball de Comunicació d'Arxivers sense Fronteres ha continuat desenvolupant les estratègies i accions de comunicació establertes en el Pla de Comunicació de l'associació, amb la finalitat de consolidar la reputació de l'entitat i dimensionar la seva imatge pública i el reconeixement dels seus projectes de cooperació i de solidaritat en l'àmbit de l'arxivística, del patrimoni documental i de la defensa dels drets humans.

L'objectiu principal ha estat afermar l'estructura de l'aparell de comunicació d'AsF, establint i aplicant els protocols necessaris per tal de treballar de forma coordinada tot allò referent a l'àrea de comunicació de l'associació amb la participació de tots els membres del grup, complint sempre amb els criteris de decisió de la Junta Directiva i d'acord amb els valors i la missió d'Arxivers sense Fronteres.

Com accions destacades en primer lloc ressaltem la creació d'una nova pàgina web de l'entitat amb un disseny més modern i atractiu visualment, àgil i fàcil de navegar, que incorpora una actualització de l'arbre de continguts de la pàgina, un nou menú de navegació i disseny de la plana principal/home page, i integra al seu format imatges, links, eines de recerca i widgets actualitzats. La nova pàgina web d'AsF va ser publicada a l'abril de 2015:

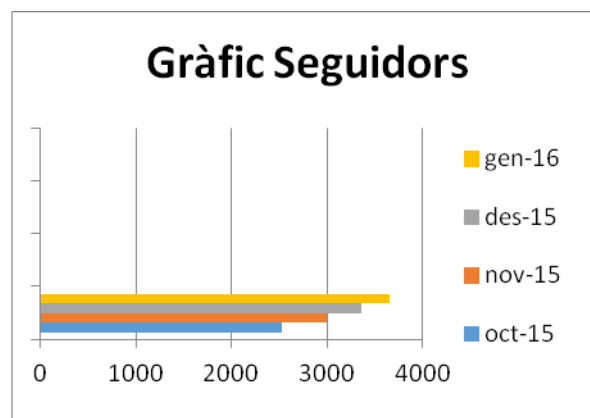
www.arxivers.org

La resta d'accions de comunicació realitzades l'any 2015 són les següents:

- Curació de continguts per la pàgina web i les xarxes socials
- Creació d'un compte a Instagram
- Creació d'un compte a LinkedIn
- Publicació del Butlletí d'AsF nº 26
- Ús del compte de Mailchimp per gestionar els mailings als socis

MEMÒRIA XARXES SOCIALS ASF 2015

Al llarg de l'any 2015 la presència d'Arxivers sense Fronteres a les xarxes socials s'ha vist gairebé duplicada. A principis d'any ja comptàvem amb perfils força actius a Facebook, Twitter, Youtube i Google +, perfils als quals vàrem afegir dos de nous a meitat d'any; LinkedIn i Instagram. D'aquesta manera hem aconseguit passar d'uns 2000 seguidors entre totes les nostres xarxes socials a principis de gener de 2015 a uns 4000 al desembre del mateix any.

Un increment que sobretot es va veure magnificat a partir d'octubre amb la posada en marxa de la difusió de les VII Jornades "*Arxius, Drets Humans i Democràcia*", les quals varen tenir lloc al Museu Marítim de Barcelona els dies 20 i 21 de novembre. Concretament, al mes d'octubre comptàvem amb uns 2500 seguidors reals que es varen veure augmentats a gairebé 4000 sobretot durant el mes de novembre, quan vàrem celebrar les nostres VII Jornades, i el mes de desembre, moment en el qual, per la inèrcia de l'activitat, es van incorporar un notable nombre de nous seguidors.

Si fem un intent de segmentar el nombre de seguidors per xarxes socials cal destacar els nostres perfils de Facebook, Twitter i Instagram, ja que és en aquests tres perfils on més s'ha centrat al llarg de l'any i es continua centrant la nostra activitat en l'anomenada web 2.0. Essent clarament Twitter el nostre perfil més important, avui dia cada cop més a prop dels 2000 seguidors.

Finalment, cal posar l'accent en que s'ha aconseguit arribar a un ritme de publicació molt regular i periòdic en totes les xarxes socials en les quals no només informem dels nostres actes o projectes, sinó que intentem informar de totes les notícies que succeeixen relacionades amb el món dels arxius a nivell internacional. Esperem continuar creixent a aquest ritme i poder dir en anys posteriors que hem tornat a duplicar, com a mínim, el nombre de seguidors totals respecte l'any anterior.

BUTLLETÍ

Durant l'any 2015 s'ha continuat modernitzant el disseny i els continguts del nou butlletí d'AsF, el qual, des del número 24, ha passat a ser publicat únicament en format electrònic per ser de més fàcil distribució per internet i les xarxes socials i suposar un important estalvi econòmic.

Al llarg de 2015, la vocalia de publicacions només ha pogut publicar el número 26 del Butlletí de AsF. No hem pogut, per tant, complir amb el nostre desig de publicar un butlletí per semestre. Per una banda, a causa dels treballs extra derivats de l'organització de les VII Jornades de AsF i, per un altre, perquè volíem que el número 27 del Butlletí recollís un extens resum de les Jornades i aquest no va poder sortir fins a principis de 2016.

Com és ja costum, el número 26 del Butlletí de AsF es va distribuir només en format pdf als socis per correu electrònic i, posteriorment, es va penjar a la pàgina web de AsF perquè tothom pogués descarregar-ho. Igualment, es va publicar a la plataforma ISSUE, la qual facilita la lectura dels butlletins en mòbils, tablets i altres aparells multimèdia. Al següent enllaç es poden visitar els butlletins d'aquesta nova etapa: <http://issuu.com/arxiverssensefronteres> En aquest aspecte, el nou format de butlletí ha millorat sensiblement la seva distribució a les xarxes socials aconseguint una major visualització ja que inclou molts enllaços, imatges i vídeos.

Pel que fa als continguts del butlletí, continuen estant centrats a informar als socis de les activitats i projectes en què participa l'organització. I inclouen diversos articles sobre el món dels arxius, la memòria històrica i altres temes relacionats amb el món dels Arxius i els Drets Humans.

DIFUSIÓ

Per tal de donar visibilitat a l'estreta relació entre els arxius i els drets de les persones, AsF ha continuat amb el cicle de sessions anomenades **Arxius i Drets Humans**, on exposa i emfatitza, principalment, el paper que juguen els arxius en la defensa dels drets dels ciutadans, tot explicant que la informació que contenen els documents originals d'aquests arxius proporciona les proves testimonials dels fets històrics succeïts i fa possible la defensa dels drets de les persones, alhora que dóna a conèixer la veritat i conforma la memòria històrica dels pobles. Però el 2015 ens hem centrat en la difusió de la sessió en relació amb **l'Arxiu del poble sahrauí**.

AsF ha recolzat aquest arxiu des de fa 9 anys i amb aquestes sessions hem volgut apropar al públic en general la tasca que porta a terme aquest arxiu.

Durant l'any 2015 s'han portat a terme les següents sessions:

13 de març – Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant

10 de juny – Arxiu Històric de Terrassa

26 de juny – Universitat Rovira i Virgili de Tarragona

02 d'octubre – Teatre Mundial de la Bisbal de l'Empordà

10 de desembre – Sala d'actes de l'Arxiu Municipal de Girona en motiu del Dia Internacional dels Drets Humans.